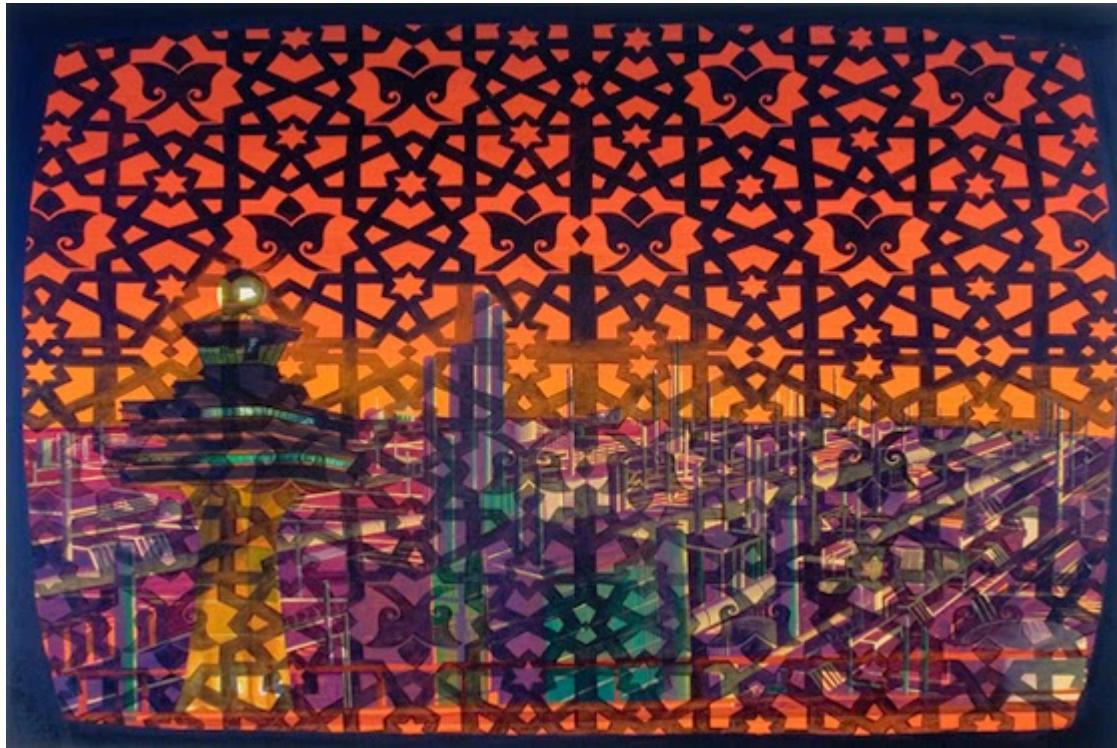

Οι “παρανοήσεις” της Παράδοσης

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Όταν βρεθεί κάποιος κοντά σε μουσικούς της δυτικής μουσικής παιδείας, όπως λ.χ. ο Βασίλης Τσαμπροπούλος, που έχουν πραγματικά αφιερώσει τη ζωή τους στην ασκητική της μουσικής και που από την παιδική τους ηλικία έχουν λιώσει πάνω από ένα μουσικό όργανο ή από την τέχνη της καλλιέργειας της φωνής τους, μέσω του κλασικού τραγουδιού, αντιλαμβάνεσαι ότι αυτό που εύκολα εμείς οι “της Παράδοσης” και της “Ανατολικής Μουσικής”, υποτιμάμε συχνά ως “φραγκολεβαντίνικα” και “δυτικά ακούσματα”, εκτός της ελληνικής μας παιδείας, είναι, αν μη τι άλλο, μία μεγάλη αδικία και ίσως μία βολική υπεκφυγή, ένα άλλοθι.

Καλώς ή κακώς, σε κάποιους χώρους μουσικής, όπως σε αυτόν της δυτικής κλασικής ερμηνείας και εκτέλεσης, τα κριτήρια παραμένουν ακόμα υψηλά, και δύσκολα οι πόρτες ανοίγουν για ημιμαθείς. Κάτι που δεν μπορείς να το αποφύγεις σε άλλα πεδία μουσικής, όπου μοιάζουν πιο “εύκολα” να τα προσεγγίσεις, χωρίς όμως να είναι πραγματικά, όπως σε αυτόν της παράδοσης και ειδικά του τραγουδιού της. Ας αναλογιστούμε απλώς πόσοι έχουν ξεκινήσει από την Παράδοση ή τη Βυζαντινή Μουσική, για να περάσουν στο έντεχνο και στο εμπορικό τραγούδι, επειδή λ.χ. θεωρούν εύκολο να πουν ένα “Τζιβαέρι” ή να κάνουν ένα δίσκο με παραδοσιακά, όπου καμία ΑΕΠΙ δεν θα τους ζητήσει να καταβάλουν πνευματικά δικαιώματα.

Από την άλλη, όσο ευκολα στον χώρο της Παράδοσης μπορεί να απορρίπτονται τα “δυτικά ακούσματα”, αντιπαραβάλλοντάς τα με τα “πατροπαράδοτα”, άλλο τόσο ευκολα όροι και έννοιες, οπως “μαέστρος”, “διευθυντής ορχήστρας”, “διευθυντής χορωδίας” κ.α, που για να κατακτηθούν στον χώρο της Δυτικής Μουσικής πρέπει να περάσουν χρόνια και υπερβληθούν δοκιμασίες, εχουν αφομοιωθεί αυθαιρετα στον χώρο της Παράδοσης, χωρίς να ανταποκρινονται σε καμια πραγματικη δεξιοτητα. Κάποτε όμως θα πρέπει να έρθει η ώρα να αποκατασταθούν οι παρεξηγημένες έννοιες και να μπουν κάποια ορια. Μαέστρος δεν μπορει να είναι απλώς όποιος μετρά τρισημο και τετράσημο, με τον ίδιο τρόπο που ενορχηστρωτης δεν μπορει να είναι αυτός που σε μια ηχογράφηση καθορίζει απλώς ποια όργανα θα παίξουν σε ενα τραγούδι.

Αυτό που επίσης που μπορεί να παρατηρήσει κάποιος σε νεότερες κυρίως γενιές που επιδιώκουν να αποκτήσουν μουσική ταυτότητα -στο χώρο της Παράδοσης αλλά και όχι μόνο- είναι η επιθυμία τους να φθάσουν όσο πιο ψηλά γίνεται χωρίς να καταβάλουν κανένα κόπο. Να γίνουν αναγνωρίσιμοι, χωρίς να έχουν κανένα υπόβαθρο μουσικό. Ειδικά τα τελευταία χρόνια, λόγω της δυνατότητας να αυτοπροβληθεί κάποιος μέσω ίντερνετ, με όποιον τρόπο θέλει, έχουν παρατηρηθεί διάφορες περιπτώσεις που μετέρχονται κάθε μέσου για να δημιουργούν ψευδείς εντυπώσεις, νομίζοντας ότι αυτό τους αφελεί (λ.χ. βιογραφικά βασισμένα σε εντυπωσιασμούς, τεχνητά likes, ψευδή προφίλ μέσω των οποίων γράφουν οι ίδιοι δίνοντας συγχαρητήρια στον εαυτό τους, φωτογραφικό υλικό με γνωστά ονόματα του καλλιτεχνικού χώρου που έχει τραβηχτεί στα παρασκήνια συναυλιών και το προβάλλουν ως συνεργασία κ.ο.κ.). Όταν όμως πατάς στο βίντεο για να τους ακούσεις, καταλαβαίνεις ότι δεν υπάρχει τίποτα από πίσω. Και όσο πιο ψεύτικος ο τρόπος αυτοπροβολής, τόσο πιο μεγάλη η κενότητα πίσω του. Είναι μία πραγματικότητα που προβληματίζει, γιατί φαίνεται πως το μήνυμα που έχει περαστεί στις νεότερες γενιές -συχνά δυστυχώς από τους ίδιους τους γονείς-

είναι: αν κάτι μπορεί να γίνει με τον εύκολο τρόπο, ποιος ο λόγος να χαραμίσεις τα χρόνια σου μελετώντας... Αν όμως λείπουν τα θεμέλια στο κτίριο και αρχίζεις να κτίζεις ορόφους, να είσαι βέβαιος ότι κάποτε όλο το οικοδόμημα θα πέσει. Δεν είναι κακό να θες να φτάσεις ψηλά. Αυτό όμως δεν θα γίνει ποτέ αν νομίζεις ότι είσαι ήδη ψηλά. Η προσδοκώμενη επιτυχία δεν έρχεται ποτέ χωρίς κόπο και πορεία, εκτός κι αν προτιμάς να ζεις με ψευδαισθήσεις.

Νεκταρία Καραντζή

(Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό ΜΕΤΡΟΝΟΜΟΣ, τεύχος Απριλίου - Ιουνίου 2014)

Πηγή: nektariakarantzi.blogspot.gr